

BURGERLIJK PROCESRECHT
2020/2021

BURGERLIJK PROCESRECHT 2020/2021

onder redactie van:
Prof. mr. A.W. Jongbloed
Prof. mr. C.H. van Rhee

Nijmegen
2020

ISBN 978-94-9319-904-0

NUR 820

© 2020 Ars Aequi Libri, Nijmegen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Ars Aequi Juridische uitgeverij.

Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de Stichting PRO (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp) te wenden. Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich tot de uitgever te wenden.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever(s) deswege geen aansprakelijkheid.

Ontwerp: Nicolette Schuurman, Nijmegen

TEN GELEIDE

Deze Ars Aequi Wetseditie bevat de belangrijkste regelingen op het gebied van het burgerlijk procesrecht. Gekozen is voor opname van die teksten die, naar het ons toeschijnt, in de praktijk en met name ook in het onderwijs worden gebruikt. In de eerste plaats zijn dit natuurlijk het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering en de Wet op de rechterlijke organisatie. Daarnaast zijn onder andere de EEX-verordening (ofwel Brussel I-bis), de Faillissementswet, titels 10 en 11 van Boek 3 BW, de Algemene termijnenwet, de Advocatenwet en een aantal uitvoeringsregelingen opgenomen. Ook zijn, in het bijzonder ten behoeve van de praktijk, de Wet griffierechten burgerlijke zaken, de Wet op de rechtsbijstand, het Besluit vergoedingen rechtsbijstand, het Liquidatietarief en de Gerechtsdeurwaarderswet in deze bundel te vinden. Bovendien zijn de meest recente versies van het Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingszaken bij de rechtbanken opgenomen: zowel de versie geldend voor zaken die zijn betekend vóór 1 oktober 2019 als de versie voor zaken die zijn betekend vanaf 1 oktober 2019. Waar nodig zijn de bedragen naar aanleiding van nieuwe regelgeving aangepast. Uiteraard werden verwijzingen naar verworpen of ingetrokken wetsvoorstellen geschrapt. Voor de goede orde zij vermeld dat de Brussel I (EEX) verordening niet meer is opgenomen. Als Bijlage III bij de Brussel I-bis verordening is een concordantietabel afgedrukt, die duidelijk maakt dat veel bepalingen zijn gehandhaafd en slechts een ander artikelnummer hebben gekregen.

Bij opname van aanhangige wetgeving is een beperking aangebracht. Niet alle bij de Tweede Kamer ingebrachte voorstellen zijn opgenomen, omdat niet altijd duidelijk is hoe groot het draagvlak voor deze voorstellen zal zijn. Opgenomen zijn met name die voorstellen waarvan mag worden verwacht dat zij tot aanpassing in de nu geldende wetgeving zullen leiden.

In verband met de aan te brengen wijzigingen en om te voorkomen dat mogelijke wijzigingen onopgemerkt zullen blijven, zijn de teksten opnieuw opgemaakt. Nu een uitgebreide inhoudsopgave is opgenomen, kon o.i. worden volstaan met een trefwoordenregister dat alleen betrekking heeft op het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Het valt niet te ontkennen dat procederen duur kan zijn. Wie met een zogeheten toevoeging procedeert, voelt de kosten maar in beperkte mate, omdat 'slechts' een eigen bijdrage is verschuldigd (al moet niet worden vergeten dat die in relatie tot het te besteden inkomen aanmerkelijk kan zijn). Wie de nota van de eigen advocaat dient te voldoen, moet al snel rekenen op een tarief van tenminste € 200 per uur (en men moet vaak een behoorlijk voorschot fourneren). In beide gevallen moet bovendien rekening worden gehouden met een eventuele veroordeling in de proceskosten van de wederpartij als de rechter het ingenomen standpunt niet deelt. Na de inwerkingtreding van de Wet griffierechten burgerlijke zaken is gestreefd naar een meer kostendekkend griffierecht. Dit is op zich verklaarbaar, want circa 80% van de kosten van een civiele procedure komt niet ten laste van de procespartijen, maar van de schatkist. Dit betekent dat iedere belastingbetaler er baat bij heeft dat slechts reële procedures worden gevoerd: procedures die er echt toe doen. Echter, rechtspraak is ook een overheidstaak en uit art. 6 EVRM vloeit voort dat rechtspraak toegankelijk dient te zijn. Desalniettemin moet, gelet op de nog steeds bestaande precaire situatie van de overheidsfinanciën, worden verwacht dat in de toekomst jaarlijks wijzigingen (lees: verhogingen) in de nu geldende bedragen zullen worden aangebracht. Inmiddels is duidelijk dat de laatste jaren door de hoogte van de griffierechten vaak (noodgedwongen) is afgezien van het entameren van een procedure. Het griffierecht moet immers worden voldaan, wil de procedure ontvankelijk zijn.

Soms wordt over wetgeving (lang) nagedacht, maar wordt uiteindelijk de daad niet geheel bij het woord gevoegd. De door de cie. Asser/Groen/Vranken in hun eindrapport 'Uitgebalanceerd' gedane voorstellen hebben in hun totaliteit nog niet geleid tot een fundamentele wijziging van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering; zij speelden tot nu toe slechts een rol in het kader van partiële herzieningen. In de nabije toekomst wordt dit anders. Het procesrecht in eerste aanleg werd per 1 januari 2002 grondig herzien. Mede op basis van de voorstellen van de cie. Asser/Groen/Vranken zijn voorstellen gedaan in het kader van het project Kwaliteit en Innovatie (KEI). Dit heeft geleid tot concrete wetgeving die de lijn van de herziening uit 2002 doortrekt en de wijze van procederen in civiele zaken aanpast aan de eisen van de tijd. Vanaf 1 september 2017 zijn in de arrondissementen Gelderland en Midden-Nederland procedures gevoerd op basis van die KEI-wetgeving. Het was de bedoeling dat deze wetgeving vervolgens in het hele land zou gaan gelden, maar er bleken (te) veel problemen te ontstaan. Vanaf 1 oktober 2019 is in vorderingsprocedures bij de rechtbanken Gelderland en Midden-Nederland waarin partijen niet in persoon kunnen procederen, (weer) het recht van toepassing zoals dat bij de andere rechtbanken geldt in dagvaardingsprocedures waarin partijen niet in persoon kunnen procederen. Op die datum is ingevoerd de voor alle rechtbanken geldende Wet van 3 juli 2019, *Stb.* 241, tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering tot intrekking van de verplichting om elektronisch te procederen bij de rechtbanken Gelderland en Midden-Nederland en tot verruiming van de mogelijkheden van de mondelinge behandeling in het civiele procesrecht. Zo zijn de termen 'comparitie' en 'pleidooi' verdwenen en is een grotere nadruk gelegd op (de regie van de rechter via) de mondelinge behandeling.

Bij de Hoge Raad, daarentegen, is op 1 maart 2017 de digitalisering van de cassatierechtspraak met succes gestart en kunnen advocaten in civiele zaken hun documenten in een digitaal portaal uploaden. Dit betekent dat bij de Hoge Raad digitaal procederen een feit is en veel (cassatie)advocatenkantoren geen gebruik meer hoeven te maken van faxapparatuur.

Wij hopen dat deze bundel zowel aan de behoefte van het wetenschappelijk onderwijs als aan de wensen van de rechtspraak zal voldoen. Wij hebben de uiterste zorg aan de samenstelling van de bundel besteed. Mochten er desondanks onvolkomenheden geconstateerd worden, dan houden wij ons aanbevolen voor suggesties voor verbetering.

De teksten zijn afgesloten op 1 april 2020 en geven de situatie op die datum weer.

De redactie
A.W. Jongbloed
Molengraaff Instituut voor Privaatrecht (Universiteit Utrecht)
a.w.jongbloed@uu.nl

C.H. van Rhee
Universiteit Maastricht
remco.vanrhee@maastrichtuniversity.nl

BEKNOPT INHOUDSOPGAVE

Ten geleide	V
Beknopte inhoudsopgave	VII
Uitgebreide inhoudsopgave	IX
Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering	1
Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering – Hoge Raad	223
Transponeringstabel	247
Wet op de rechterlijke organisatie	253
Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingszaken bij de rechtbanken (vóór 1-10-2019)	291
Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingszaken bij de rechtbanken (ná 1-10-2019)	301
Landelijk procesreglement voor civiele rol van de kantonsectoren	315
Besluit zittingsplaatsen gerechten & Zaaksverdelingsreglementen	323
Wet op de rechtsbijstand	379
Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000	397
Wet griffierechten burgerlijke zaken	411
Besluit griffierechten burgerlijke zaken	425
Liquidatietarief	427
Advocatenwet	433
Algemene termijnenwet	473
Burgerlijk Wetboek Boek 3, titel 10 en 11	475
Burgerlijk Wetboek Boek 7, titel 15	485
Faillissementswet	489
Gerechtsdeurwaarderswet	603
Besluit tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders	631
Algemene wet op het binnentreden	637
Grondwet	641
Wet algemene bepalingen	643
Wet vorm van de eed	645
EVRM	647
IVBPR	649
Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (2000/C 364/01)	651
EEX-verordening (Brussel I-bis)	653
Uitvoeringswet EG-executieverordening en verdrag van lugano	687
Verdrag van Lugano 2007 (EVEX)	691
Brussel II-bis	717
Uitvoeringswet internationale kindbescherming	743
EG-betekenningsverordening	751
Uitvoeringswet EG-betekenningsverordening	761
Verdrag betekening en kennisgeving in het buitenland	763
Uitvoeringswet Verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland	771
Rechtsvorderingsverdrag 1954	773
Uitvoeringswet Rechtsvorderingsverdrag 1954	779
EG-bewijsverordening	785
Uitvoeringswet EG-bewijsverordening	793
Bewijsverdrag 1970	797
Uitvoeringswet Bewijsverdrag	805
Europese Overeenkomst inzake het verzenden van verzoeken om rechtsbijstand 1977	809
Verdrag inzake de toegang tot de rechter in internationale gevallen 1980	813
Uitvoeringswet Verdrag toegang rechter 1980 & Europese Overeenkomst verzenden verzoek rechtsbijstand 1977	821
Europees inlichtingenverdrag	825
Uitvoeringswet Europees Overeenkomst inlichtingen 1968	829
Verdrag van New York 1958	831
Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldverordeningen	835
Uitvoeringswet verordening Europese executoriale titel	853
Europese betalingsbevelprocedure	857
Uitvoeringswet verordening Europese betalingsbevelprocedure	869

Europese procedure voor geringe vorderingen (EPGV) 873

Uitvoeringswet verordening Europese procedure voor geringe vorderingen 901

Bankbeslagverordening (EU 655/2014) 903

Register 931